

1 JAK POROZUMĚT UMĚLECKÉMU DÍLU

2 KLÍČE K UMĚNÍ

- 2 • Vnímání uměleckého díla
- 4 • Barva
- 6 • Světlo
- 8 • Tvar
- 10 • Pohyb
- 12 • Prostor
- 14 • Kompozice
- 16 • Umělecký výraz
- 18 • Proporce
- 20 • Napětí
- 22 • Syntéza
- 24 • Umění ve svých souvislostech: trh

26 UMĚLECKÉ TECHNIKY

- 26 • Malba
- 30 • Kresba
- 32 • Grafika
- 34 • Sochařství
- 38 • Architektura

43 DĚJINY UMĚNÍ

44 • NEJSTARŠÍ CIVILIZACE

- 44 • Prehistorie. Počátky umění
Paleolitické výtvarné projevy
Expresivní symbolika
neolitické revoluce

- 46 • Egypt v době faraonů
Rezidence pro věčnost
Chrám pro velký počet bohů
Umělecká řemesla: reliéf, malířství,
sochařství a zlatnictví

- 48 • Civilizace starověkého Východu
Dva tisíce let mezopotamského umění
Blízký východ, místo setkání
Umění založené na síle
Perská říše

50 KLASICKÝ STAROVĚK

- 50 • Předchůdci klasického světa
Mínójská vláda nad mořem
Bohové a válečníci: mykénský svět
Smrt a hostiny v předřímské Itálii

- 52 • Řecká civilizace
Archaické Řecko:
zrod umění
Rozkvět Atén
a řecký klasicismus
Helénismus

- 54 • Římská říše
Republikánský Řím
Velkolepost říše

- 56 • Evropa barbarských národů
Pozdní starověk a raně křesťanské umění
Vliv germánských národů

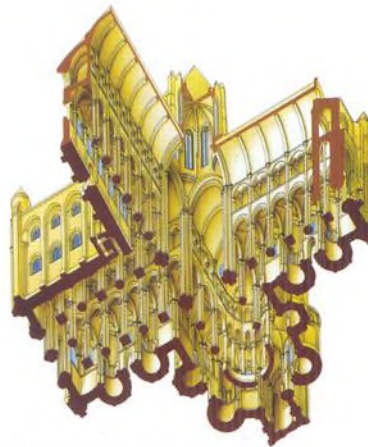

58 STŘEDOVĚK

- 58 • Byzantská říše
Symbolická architektura
Umění barvy

- 60 • Umělecký projev islámu
Estetické zásady Muhammadova náboženství
Islám ve Španělsku
Jathrib-Medína, Muhammadovo město

- 62 • Románská architektura
Doba klášterů
Stavební zvláštnosti románského slohu
Svatojacobská cesta

- 64 • Gotická architektura
Stavební zvláštnosti gotiky
Gotické umění mimo Île de France

- 66 • Středověké sochařství
Románská poučná názornost
Výraz nového náboženského citění

- 68 • Umění barvy
Románské fresky a miniatury
Postupné zlidštění gotiky
Vitraj

70 RENESANCE

- 70 • Znovuobjevení klasického světa
Rozchod s předchozím vývojem
Vývoj teoretických zásad
renaissance

- 72 • Renesanční architektura
Vymezení quattrocenta
Zralost cinquecenta

- 74 • **Renesanční sochařství**
Kolem florentského dómu
Moc papežského Říma
- 76 • **Renesanční malířství**
Možnosti 15. století
Mistři 16. století
Benátský kolorismus

- 78 • **Velcí humanisté**
Leonardo da Vinci
(1452–1519)
Michelangelo Buonarroti
(1475–1564)
Raffaello Santi
(1483–1520)
Šťěstí na kritiku
- 80 • **Renesance mimo Itálii I**
Španělsko
Francie
Anglie
- 82 • **Renesance mimo Itálii II**
Německo
Nizozemí

- 84 • **Manýrismus**
Porušení renesančních architektonických zásad
Forma serpentinata v sochařství
Expresivní experimentování v malířství
Různé způsoby oslavy života
- 86 **BAROKO**
- 86 • **Barokní teatrálnost**
Charakteristické rysy barokní kultury
Umění jako zbraň moci
- 88 • **Barokní architektura I**
Ve službách katolické církve v Itálii
Ve službách monarchie ve Francii
Urbanismus

- 90 • **Barokní architektura II**
Vymezení vzoru v Německu a Rakousku
Palladiův vliv v Anglii
Mezi náboženstvím a monarchií ve Španělsku
- 92 • **Barokní sochařství**
Gian Lorenzo Bernini (1598–1680)
Francouzská mytologická mnohomluvnost
Výraz náboženského citění ve Španělsku

- 94 • **Malířství v Itálii a ve Francii**
Italské volby
Francouzský klasicismus
- 96 • **Malířství v Holandsku a ve Flandrech**
Vlámská rozbujelost
Holandsťtí mistři
Žánrové malířství
ve Flandrech a v Holandsku
- 98 • **Španělský Zlatý věk**
Andaluská a madridská škola
Diego de Silva Velázquez
(1599–1660)
- 100 • **Rokoko**
Spojení všech umění
Radostná intimita malířství

- 102 **19. STOLETÍ**
- 102 • **Klasicistické umění**
Nápodoba předloh se symbolickou hodnotou
Návrat ke kánonu v sochařství
Interpretace klasicismu v malířství
- 104 • **Romantický génius**
Francisco de Goya: osobitý vývoj
k romantismu
První projevy romantismu
Goya grafik
- 106 • **Romantické podněty**
Francouzské zanícení
Německý mysticismus
Vznešeno v britském prostředí
Umělecká hnutí vracející se k minulosti

- 108 • **Architektonické vzory**
Historismus v architektuře. Eklektická architektura
Nové materiály pro nové potřeby
Urbanismus. Potřeby moderního města
- 110 • **Od realismu k postimpresionismu**
Realismus
Impresionistické malířství
Postimpresionistické přehodnocení
Rodin. Interpretace impresionismu
v sochařství
- 112 • **Duch „fin-de-siècle“**
Secese
Různé názvy
Směry v malířství
- 114 • **Užité umění**
Návrat k řemeslné tvorbě
Zestetizování existence

- 116 **20. STOLETÍ**
- 116 • **Rozchod s tradicí I**
Fauvismus. Osvobozená barva
Kubismus. Uvedení čtvrté dimenze
Futurismus. Opěvování stroje
Picasso. Neustálý vývoj
- 118 • **Rozchod s tradicí II**
Expresionismus. Životní tiseň
Abstraktní umění. Odbourání věcného podnětu
Dadaismus. Provokace jako odpověď
Surrealismus. Vstup do podvědomí
- 120 • **Druhá avantgarda**
Abstraktní expresionismus a informel
Pop-art
Francouzský nový realismus
Op-art a kinetické umění

- 122 • **Od racionalismu k postmoderně**
Racionalismus
Frank Lloyd Wright a organická architektura
- 124 • **Fotografie**
Možnosti nové techniky
Experimentování s možnostmi
reprodukování obrazu
- 126 • **Nové výrazové prostředky**
Od specifického objektu k odhmotnění
díla
Exploze možností v postmoderní době
Joseph Beuys. „Každý člověk je umělec.“

- 128 • **Design**
Historický vývoj průmyslového designu
Modernismus: „Umění a technologie:
nová jednota.“ (W. Gropius)
Postmoderna: „Každý předmět je také
znak.“ (Roland Barthes)

- 130 **UMĚNÍ AMERIKY**
- 130 • **Předkolumbovské umění**
Umění Mexika a Mezoameriky
Andská oblast
- 132 • **Umění 16.–19. století**
Interpretace importovaných vzorů
- 134 • **Umění 20. století**
Mexický muralismus
Moderní a tradiční výraz

- 136 **UMĚNÍ ASIE**
- 136 • **Čínské umění**
Od prehistorie
do dynastie Čchin
Od dynastie Chan
do mandžuského pronikání
- 138 • **Korejské
a japonské umění**
Korejská rozmanitost
Buddhismus
v Japonsku
Japonské umění od období Heian
Otevření Japonska
- 140 • **Indické umění**
Od počátků v údolí Indu do buddhistického období
Od „klasického“ indického umění k umění Thajů
- 142 • **Africké a oceánské umění**
Umělecké projevy afrického kontinentu
Umělecké výrazy Oceánie

145 VIRTUÁLNÍ MUZEUM

146 DÍLA NEZNÁMÝCH MISTRŮ

184 AUTORSKÁ DÍLA

313 UMĚNÍ OD A DO Z

361 CHRONOLOGICKÝ PŘEHLED

374 JMENNÝ REJSTŘÍK